

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 388-1918)

Originalt emne

Belysningsvæsen

Belysningsvæsen/Elektricitetsafgift

Kørsel

Kørsel/Aarhus Sporveje

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 12. september 1918](#)
- 2) [Byrådsmødet den 24. oktober 1918](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 12. september 1918 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 388-1918)

Indstilling fra Belysningsvæsenet vedrørende Sporvejsselskabets Betaling for Strømforbrug.

Christensen oplyste, at naar Udvalget var kommet til Byraadet med Sagen, var det, fordi Byraadet var medbestemmende om Takstforhøjelser. Man havde jo en Kontrakt med Sporvejsselskabet om Betaling for Strøm, og hidtil havde man fulgt denne Pris og undgaaet Takstforhøjelse; men dette havde bevirket en stor Udgift for Byen, som tog Tabet ved Strømmen. I Juli 1917 havde man faaet en ny Overenskomst med Sporvejsselskabet, hvorefter der skulde betales 15 Øre for Strømmen. Derved indvandt man 12000 Kr.; men da Underskudet i Forvejen var paa 28000 Kr., blev der alligevel et reelt Underskud paa 13000 Kr. Nu var Kulpriserne steget med ca. 40 Kr. pr. ton, og Underskudet vilde derfor i

Aar blive meget større. Selskabet var gaaet ind paa at betale 18 Øre pr. K. W., og det hævdede, det var det højeste, man kunde gaa til uden Takstforhøjelse; men denne Pris kunde ikke nær dække Strøm prisen. Sporvognskørselen var jo et Gode for samtlige Byens Borgere; men alligevel var det maaske næppe rigtigt, at Byens Borgere i Almindelighed skulde betale dette Underskud, og i hvert Fald ønskede Belysningsvæsenet helst Dækning for dette Beløb enten ved Takstforhøjelse eller paa anden Maade. I samme Forbindelse kunde Taleren oplyse, at der snart vilde fremkomme Forslag om Forhøjelse af Elektricitetspriserne begrundet paa de forhøjede Kulpriser.

Mousten syntes, man burde søge at faa Dækning, saa Byen slap for at tilskyde et saa stort Beløb. Taleren foreslog, at man bemyndigede Udvalget til at forhandle med Sporvejsselskabet derom. Ligeledes fandt Taleren, at den indskrænkede Kørsel om Formiddagen burde ophøre, saa Vognene kørte hvert 5te Minut. Den nuværende Ordning bevirkede mange Ubehageligheder baade for Byens Borgere og for Togpassagererne.

Bech meddelte, at da Spørgsmaalet om den indskrænkede Kørsel havde været rejst i Bladene, havde Direktøren bedt ham oplyse, at Selskabet helst ønskede at faa 5-Minutters Kørsel ligesom tidligere fra Kl. 7 Morgen; da den nuværende Ordning var til stor Gene for mange, ikke mindst for Skolebørn. Taleren mente, at man burde gøre alt for at bevare 1 O-Øres Taksten, selv om man ogsaa skulde bære det Underskud, som fulgte med. I København f. Eks. kørte man meget længere Strækninger for 10 Øre. Naar Selskabet var gaaet ind paa at betale et Beløb ud over det kontraktlige, vidnede det om Imødekommenhed og Forstaaelse fra Selskabets Side, og Kommunen burde saa ogsaa bære det eventuelle Underskud, der maatte blive, af Hensyn til de mange, der benyttede Sporvognen.

Christensen mindede om, at Sporvognskørselen var blevet indskrænket af Hensyn til Brændselet; men dette Forhold var ikke saa meget til Stede nu. Men naar det kostede Kommunen Penge, hver Dag Sporvognen kørte, vilde det jo blive endnu mere, naar Kørselen udvidedes. Kunde man faa en tilfredsstillende Ordning, saa Belysningsvæsenet kunde faa Dækning for Udgiften, havde man intet imod at udvide Kørselen noget. Det var rigtigt, at der ikke var sket nogen Takstforhøjelse i København; men der var sket betydelige Indskrænkninger paa flere Linier, og enkelte var helt nedlagt. Det kunde man jo ikke i Aarhus. Byen kunde næppe være tjent med vedblivende at give et saa stort Tilskud til Kørselen. Hvorvidt Sporvejsselskabet vilde strække sig videre uden Takstforhøjelse, vidste

Taleren ikke, men Regnskabet fra i Fjor kunde tyde paa, at Selskabet nok kunde bære lidt mere.

Jakob Jensen mente ogsaa, at Sporvejsselskabet forrentede sig saa godt, at det uden Skade kunde afholde denne Udgift.

Møller gjorde opmærksom paa, at Byen jo fik en Del af Selskabets Overskud, sidste Aar f. Eks. 15000 Kr., og det bødede jo noget paa Tabet. Det kunde jo blive nødvendigt at forhøje Taksterne, men det var kedeligt at gaa dertil, da

f. Eks. 12 Øre var meget upraktisk at opkræve, og 15 Øre var lidt rigeligt. Taleren var enig med Mousten i, at Udvalget burde forhandle med Selskabet, og maaske de saa kunde mødes paa Halvejen. Vilde Selskabet strække sig noget videre, burde Kommunen ogsaa, for at de nuværende Takster kunde bibeholdes. Vilde Selskabet ikke gaa videre, maatte der vel en Forhøjelse til.

Jakob Jensen vilde fraraade at gaa til en Takstforhøjelse. Sidste Aar havde Selskabet givet over 8 %, og saa kunde det ogsaa faa Raad til at betale Strømmen til den Pris, der var Tale om. Kommunen fik ganske vist en Del af Overskudet; men Aktionærerne fik først 6 %, og Resten af Overskudet blev saa delt mellem dem og Kommunen. Kommunens Del havde i Fjor andraget 15000 Kr.; men det var en daarlig Forretning at give 35000 Kr. bort for at faa 15000 Kr., og Taleren vilde fraraade Udvalget at gaa ind derpaa.

Møller svarede hertil, at selv om Selskabet havde Raad dertil, maatte man huske paa, at der jo forelaa en Overenskomst, der var gældende, hvis man ikke kunde naa en anden Overenskomst i Mindelighed, saa her maatte man forhandle sig til rette. Men Kommunen blev vist nødt til enten at tage noget af Tabet eller finde sig i en Takstforhøjelse.

Mousten antog ikke, at Overenskomsten var absolut bindende, da saa mange Kontrakter ikke gjaldt under de nuværende Forhold. I hvert Fald stod der jo i Kontrakten, at hvis man ikke kan blive enige, skal Ministeriet træffe Afgørelsen, og det kunde godt tænkes, at Ministeriet gik med Kommunen.

Brammer fandt det mærkeligt, at en Overenskomst, der var sluttet under ganske andre Forhold, absolut skulde kunne hævdes i disse unormale Tider. Naar Elektricitetsprisen snart skulde forhøjes igen, blev det temmelig lidt, som Sporvejsselskabet havde tilbudt. Men maaske der ved Forhandling kunde vindes lidt mere uden Forhøjelse af Taksterne, ellers blev man vist nødt til at tillade Forhøjelsen.

Formanden antog, at Sporvejselskabets Bestyrelse var villig til at optage en Forhandling paa Grundlag af de Forhandlinger, der var ført i Dag. Men man maatte ikke glemme, at det tillige var et Aktieselskab, og Bestyrelsen altsaa havde Pligt til at faa saa meget som muligt ud af Forretningen. Det var de ekstraordinære Forhold, der bevirkede, at man ikke med Fordel kunde opretholde Kontrakten. Man maatte altsaa søge en Forhandling og bemyndige Belysningsudvalget dertil.

Det vedtoges at bemyndige Udvalget til yderligere Forhandling med Selskabet paa Grundlag af de i Raadet faldne Udtalelser.

Uddrag fra byrådsmødet den 24. oktober 1918 - side 30

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 388-1918)

Indstilling fra Belysningsudvalget angaaende Sporvejenes Betaling for Strømforbrug.

Christensen meddelte, at der var ført adskillige Forhandlinger med Sporvejselskabets Bestyrelse, men det havde ikke været muligt at komme højere end til 18 Øre, som Selskabet havde tilbudt fra 1. Juli til Udgangen af Aaret. Der var dog opnaaet det, at Selskabet var gaaet ind paa at betale denne Pris fra 1. April, og det betød en Merudgift for dem paa 19000 Kr. Det var næppe muligt at komme længere, hvis man ikke skulde skride til en Takstforhøjelse, og det ønskede man ikke fra nogen Side. Samtidig var Selskabet gaaet ind paa at udvide Kørselen, saaledes at første Vogn gik fra Marselisborg Kl. 7 Morgen og derefter hvert 5te Minut til Kl. 11 Aften, hvorefter Vognene gik hvert 10de Minut. Den sidste Vogn vilde fremtidig gaa fra Marselisborg Kl. 11_30 og fra Trøjborg Kl. 11_54. Der var ogsaa anket over, at de Vogne, som havde Forbindelse med Østbanetogene, var overfyldte, og Selskabet var nu gaaet ind paa forsøgsvis at sætte Bivogne ind ved disse Tider. Udvalget var altsaa gaaet med til det udvidede Strømforbrug; det betød ganske vist et Underskud for Byen paa ca. 30000 Kr., men Sporvejskørselen var jo ogsaa til stor Nytte for Byens Folk, saa man vilde i hvert Fald for indeværende Aar anbefale at blive staaende derved. Hvis Forholdene ikke bedredes, maatte man muligvis næste Aar gaa til en Takstforhøjelse.

Brammer kunde godt gaa med til at stemme for denne Overenskomst for indeværende Aar,

men vilde forespørge, om Udvalget samtidig havde forpligtet sig til, at Prisen fra 1. Januar 1919 skulde nedsættes til det gamle, det kunde næppe lade sig gøre uden et meget stort Tab for Byen, og det kunde Taleren ikke gaa med til, Christensen svarede hertil, at der ikke var taget nogen Bestemmelse i saa Henseende. Selskabet havde blot taget Forbehold, men der var ikke bestemt noget desangaaende.

Indstillingen vedtoges.

